

**PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
 APLINKOS APSAUGOS, VERSLO RĖMIMO IR KAIMO PLĖTROS
 PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2016- ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590
Vykdytojas (-ai), kodas	Statybos ir ekonomines plėtros skyrius, 9 Žemės ūkio skyrius, 15

Programos pavadinimas	Aplinkos apsaugos, verslo rėmimo ir kaimo plėtros programa	Kodas	5
------------------------------	--	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Programa parengta siekiant sudaryti palankias sąlygas Prienų rajono savivaldybėje veikiantiems žemės ūkio subjektams, skatinti smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą, tausoti ir saugoti gamtinę aplinką. Programa vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i> : kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną; aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga; komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų eksploatavimas; sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas; sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas; <i>valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos</i> : valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Patrauklios verslui ir turizmui aplinkos formavimas	Kodas	1
	Patogios ir švarios aplinkos užtikrinimas		3
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Kurti kokybišką ir patrauklią gyvenamąją, turizmo ir verslo aplinką	Kodas	3
Programa	Tęstinė		

Programos aprašymas:

Įgyvendinant programą Prienų rajono savivaldybė siekia išsaugoti esamas melioracijos sistemas ir jų statinius, prailginti tinkamą jų funkcionavimą ir gerinti žemdirbystės sąlygas rajone. Melioracijos sistemų ir jų hidrotechninių statinių techninė būklė turi tiesioginę įtaką žemės ūkio naudmenų našumui, augalų augimo ir žemės ūkio darbų atlikimo sąlygoms. Dėl nepakankamo melioracijos sistemų funkcionavimo didėja žemės įdirbimo kaštai, blogėja išaugintos žemės ūkio produkcijos kokybė, mažėja jos kiekis, o tuo pačiu mažėja ir žemės ūkio sektoriuje dirbančių subjektų pajamos.

Programa numatoma teikti finansinę paramą smulkaus ir vidutinio verslo (toliau SVV) ir žemės ūkio subjektams. Parama bus teikiama Prienų rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo bei kaimo plėtros rėmimo fondų lėšomis, kurios skirtos remti savarankiško užimtumo siekiančius fizinius asmenis bei įmones, o taip pat fizinius ir juridinius asmenims, užsiimančius žemės ūkio veikla arba

teikiančius žemės ūkio veiklos subjektams paslaugas ar mokymus.

Programa taip pat bus įgyvendinamos priemonės, mažinančios neigiamą ūkinės veiklos įtaką aplinkai: vykdomas komunalinių atliekų tvarkymas, taršos šaltinių šalinimas, gamtinės aplinkos priežiūra ir puoselėjimas, aplinkai padarytos žalos kompensavimas, ugdoma ekologiškai mąstanti visuomenė ir kt.

Efektų vertinimo kriterijus:

- Bendrosios žemės ūkio produkcijos vertės pokytis, proc. (lyginant su ankstesniais metais).

Programos tikslas	Sudaryti palankias ūkininkavimo sąlygas ir skatinti verslo plėtrą rajone	Kodas	1
--------------------------	--	--------------	---

Tikslo aprašymas: Įgyvendinant šį programos tikslą bus prižiūrimi, remontuojami ir rekonstruojami melioracijos statiniai, rengiama techninė dokumentacija, vykdoma melioruotos žemės apskaita ir melioracijos planinės medžiagos vektorizavimas. Taip pat iš Prienų rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo ir kaimo plėtros rėmimo fondų bus teikiama parama SVV ir žemės ūkio subjektams.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Atnaujintų melioracijos sistemų dalis tarp visų melioracijos sistemų, proc.;
- Paramą gavusių SVV / žemės ūkio subjektų skaičiaus pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.

1 Uždavinys. Užtikrinti tinkamą melioracijos sistemų ir statinių būklę

Melioracijos sistemų ir jų hidrotechninių statinių bloga techninė būklė turi tiesioginę neigiamą įtaką žemės ūkio naudmenų našumui, augalų augimo ir žemės ūkio darbų atlikimo sąlygoms, todėl didėja žemės įdirbimo kaštai, blogėja išaugintos žemės ūkio produkcijos kokybė, mažėja jos kiekis. Tai mažina žemės ūkio sektoriuje dirbančių žmonių pajamas. Be to, dėl blogos melioracijos sistemų ir jų hidrotechninių statinių būklės laiku nenuvedamas paviršinio ir gruntinio vandens perteklius, todėl užmirksta žemės ūkio naudmenos, aplinkui esantys miškai bei sklypai, užteršiamas šachtinių šulinių vanduo. Visa tai blogina kaime gyvenančių žmonių gyvenimo sąlygas, patiriami materialiniai nuostoliai.

Įgyvendinant šį uždavinį, bus atliekami darbai, kuriais siekiama išsaugoti esamas melioracijos sistemas ir jų statinius bei prailginti tinkamą šių sistemų funkcionavimą, taip gerinamos žemdirbystės sąlygos bei prisidedama prie kaimo plėtros. Bus vykdoma sausinimo sistemų nuvedamo tinklo, jų hidrotechninių statinių ir drenažo rinktuvų rekonstrukcija, priežiūra ir avarinis remontas.

Siekiant gerinti drenažo sausinamų plotų būklę, Prienų rajono savivaldybė numato rengti techninius projektus (įskaitant ekspertizę). Techniniai projektai bus rengiami prioritėtų tvarka, atsižvelgiant į ūkininkų prašymus rekonstruoti valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinius.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Žemės plotas kuriame pagerintos melioracijos sistemos, ha.;
- Suremontuotų melioracijos statinių skaičius.

2 Uždavinys. Vykdyti melioruotos žemės ir statinių apskaitą, gerinti valdymo efektyvumą

Įgyvendinant šį uždavinį numatoma vykdyti melioruotos žemės apskaitą ir melioracijos planinės medžiagos (melioracijos projektų) vektorizavimą.

Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaita yra sudėtinė žemės informacinės sistemos dalis ir apima visumą žinių apie teisinę, geografinę ir ūkinę melioruotos žemės ir melioracijos statinių būklę. Apskaitos objektas – Lietuvos Respublikos valstybinė ir privati melioruota žemė ir joje esantys melioracijos statiniai. VĮ Valstybinis žemėtvarkos institutas vykdo melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos tvarkytojo bei centrinio melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos duomenų banko funkcijas. Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos duomenys, reikalingi valstybės valdžios ir valdymo institucijoms jų tiesioginėms funkcijoms atlikti, valstybės registrams, savivaldybėms, melioruotos žemės savininkams ir kitiems naudotojams apie jų žemėje esančius melioracijos statinius, teikiami nemokamai.

Skenuotos planinės melioracijos medžiagos, susietos su LKS 94 koordinatėmis, vektorizavimas – tai melioracijos statinių kompiuterinės duomenų bazės kūrimas (pvz.: rinktuvų, sausintuvų ilgiai, atstumai ir pan.).

Produkto vertinimo kriterijai:

- Apskaitomas melioruotos žemės plotas, ha.;
- Vektorizuotų melioracijos projektų plotas, ha.

- Inventorizuotų želdynų ir želdinių proc.

3 Uždavinys. Remti žemės ūkio ir smulkaus ir vidutinio verslo subjektus

Igyvendinant uždavinį teikiama parama iš smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondo. Finansinė parama iš šio fondo teikiama: daliai palūkanų už banko kreditus padengti; verslininkų mokymo kursus, seminarus organizuoti ir dalinai juos apmokėti; dalyvavimo parodose, konkursuose, šventėse ir kt. masiniuose renginiuose išlaidoms padengti; informacinių ir reklaminių leidinių apie SVV leidybai; verslo planų, paraiškų finansinei paramai iš kitų fondų gauti rengimo išlaidoms dalinai apmokėti; SVV plėtos programoms ir projektams finansuoti; išlaidoms už darbo saugos dokumentacijos sutvarkymą dalinai padengti; gamybinių pastatų ir statinių techninės dokumentacijos rengimo išlaidas dalinai padengti; už sukuriama kiekvieną naują darbo vietą; tradiciniams amatams remti; įmonių, savo lėšomis pagerinusių savivaldybės turto būklę, rėmimui.

Kaimo plėtos rėmimo fondo lėšos skiriamos: daliai palūkanų už banko kreditus padengti; mokymo kursams, seminarams, išvykoms organizuoti ir iš dalies apmokėti; dalyvavimo parodose ir konkursuose išlaidoms padengti; verslo planų, paraiškų finansinei paramai iš kitų fondų gauti rengimo išlaidoms iš dalies apmokėti; gamybinių pastatų ir statinių techninės dokumentacijos rengimo išlaidoms dalinai apmokėti; stichinių nelaimių nuostoliams dalinai apmokėti; geriausiems metų ūkininkams ir gražiausių kaimo sodybų šeiminiams skatinti; ūkininkų šventėms ir kitiems renginiams subsidijuoti; gyvulių produktyvumo kontrolės daliniam finansavimui; elektros galios didinimo bei naujo abonento pajungimo mokesčiui kompensuoti.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Paramą gavusių žemės ūkio subjektų skaičius;
- Paramą gavusių SVV subjektų skaičius.

Programos tikslas	Užtikrinti savivaldybės gyventojams saugią ir ekologiškai švarią aplinką	Kodas	2
--------------------------	--	--------------	---

Tikslas aprašymas: Igyvendinant šį tikslą bus pagerinta Prienų rajono aplinkos būklė, racionaliai naudojami gamtos ištekliai, sumažinta ūkinės veiklos neigiama įtaka aplinkai. Tikslu numatoma vykdyti aplinkos išsaugojimo ir kokybės kontrolės, atliekų prevencijos ir tvarkymo, ekologinio švietimo ir kt. priemonės.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- Lėšų, skiriamų Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimui, pokytis (lyginant su ankstesniais metais), proc.

1 Uždavinys. Vykdyti atliekų tvarkymo ir aplinkos apsaugos rėmimo priemones

Igyvendinant šį uždavinį bus vykdomas komunalinių atliekų tvarkymas ir įgyvendinama Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa, kurios metu: šalinami aplinkos teršimo šaltiniai; kompensuojama aplinkai padaryta žala; skiriamos lėšos gamtos apsaugos objektams projektuoti, statyti, rekonstruoti, remontuoti ir eksploatuoti; įgyvendinama Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa; vykdomos priemonės, numatytos Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme, kurios pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymą gali būti finansuojamos šios programos lėšomis; vykdomos kitos aplinkos apsaugos priemonės.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Sutvarkytų atliekų kiekis, ton.;
- Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas, proc.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Programos įgyvendinimas prisidės prie esamų melioracijos sistemų ir jų statinių išsaugojimo, leis prailginti tinkamą šių sistemų funkcionavimą. Parama žemės ūkio subjektams skatins rajono žemdirbius plėsti ir modernizuoti žemės ūkio veiklą, užtikrins informacijos bei naujausių mokslo pasiekimų ir technologijų sklaidą tarp žemdirbių. Smulkaus ir vidutinio verslo rėmimas skatins naujų darbo vietų kūrimą, investicijų pritraukimą, pažangių technologijų diegimą, veiklos konkurencingumo augimą. Vykdam atliekų tvarkymą ir įgyvendinant Aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą sumažės aplinkos tarša, bus kompensuota aplinkai padaryta žala, prižiūrima, saugojama ir puoselėjama gamtinė aplinka, ugdoma ekologiškai mąstanti visuomenė ir kt.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, ES lėšos.

Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:

1. PRIORITETAS. PATRAUKLIOS VERSLUI IR TURIZMUI APLINKOS FORMAVIMAS

1.1. Tikslas. Skatinti rajono gyventojų verslumą bei vietos ekonomikos konkurencingumą

1.1.1. Uždavinys. Skleisti informaciją apie verslo plėtros galimybes rajone

1.1.2. Uždavinys. Skatinti mokymo, informavimo paslaugų verslo sektoriaus atstovams plėtrą

1.4. Tikslas. Užtikrinti darnų kaimo vystymąsi

1.4.1. Uždavinys. Sukurti konkurencingą bei į ES orientuotą žemės ūkį

1.4.3. Uždavinys. Sukurti tinkamas sąlygas gyventi ir dirbti kaime

3. PRIORITETAS. PATOGIOS IR ŠVARIOS APLINKOS UŽTIKRINIMAS

3.3. Tikslas. Gerinti aplinkos kokybę

3.3.1. Uždavinys. Pagerinti geriamo vandens kokybę ir tiekimo sistemą bei nuotėkų išvalymo efektyvumą

3.3.2. Uždavinys. Vykdyti ekologinį švietimą apie taršos žalą, saugomas teritorijas ir pan.

3.3.3. Uždavinys. Diegti aplinkos taršos mažinimo priemones

3.3.4. Uždavinys. Skatinti erozijos pažeistų žemių rekultivavimą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotėkų tvarkymo įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas, Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos ūkininkų ūkio įstatymas.